

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 5 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 4—6 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti sekä 8 §, 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta ja 1 a §:n 1 momentin 1 kohta, 8 luvun 1 §:n 6 momentti, 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 4 momentti, 4 §:n 7 momentti, 7 §, 8 §:n 5 momentti, 10 §:n otsikko sekä 1, 3 ja 4 momentti sekä 11 §:n 3 momentti, 9 luvun 3 §:n 6 momentti, 3 b § ja 6 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 5 §:n 5 momentti ja 9 luvun 6 §:n 2 momentti laissa 406/2018, 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 187/2023, 7 luvun 1 a §:n 1 momentin 1 kohta ja 9 luvun 3 §:n 6 momentti laissa 573/2019, 8 luvun 11 §:n 3 momentti laissa 600/2021 ja 9 luvun 3 b § laissa 444/2023, seuraavasti:

5 luku

Rahanpesun valvontarekisteri

2 §

Rahanpesun valvontarekisterin pitäjä ja käyttötarkoitus

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä 1 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi (*rahanpesun valvontarekisteri*).

3 §

Hakemus rekisteriin merkitsemiseksi ja rekisteröinnin edellytykset

Lupa- ja valvontaviraston on rekisteröitävä hakija, jos:

- 1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) hakijaa ei ole määrätty liiketoimintakieltoon;
- 3) hakija toimittaa 4 §:ssä tarkoitettut tiedot;
- 4) valuutanvaihtotoimintaa harjoittava ja 1 luvun 2 §:n 1 momentin 21 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvelvollinen on tämän luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla luotettava.

4 §

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle viipymättä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista.

5 §

Luotettavuus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi tai 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja rekisteröintiä hakevan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta ja kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi, 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada 5 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tarpeelliset tiedot myös hakijaan liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiosta ja tämän pykälän 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

6 §

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittyjen tietojen poistaminen

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava ilmoitusvelvollinen rahanpesun valvontarekisteristä, jos:

- 1) ilmoitusvelvollinen ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä;
- 2) ilmoitusvelvollisen toiminnassa on olennaisesti rikottu tätä lakia tai Lupa- ja valvontaviraston sen nojalla antamia määräyksiä; tai
- 3) ilmoitusvelvollinen on lopettanut toimintansa.

Lupa- ja valvontaviraston on ennen 1 momentin 2 kohtaan perustuvan päätöksen tekemistä varattava ilmoitusvelvolliselle kohtuullinen määräaika puutteen korjaamiselle.

7 §

Tietojen antaminen rahanpesun valvontarekisteristä

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontavirasto saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä tai syntymäajasta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta. Henkilötietoja voidaan hakea sähköisen tietoverkon kautta vain yksittäisinä hakuina.

Lupa- ja valvontavirasto saa luovuttaa tiedot Lupa- ja valvontaviraston rahanpesun valvontarekisteriin tallennetusta henkilötunnuksen tunnusosasta vain, jos luovuttaminen täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetty edellytykset.

Rekisteriin tallennettua henkilötunnuksen tunnusosaa koskevan tiedon antamisen edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa Lupa- ja valvontavirastolle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

8 §

Tietojen päivittäminen väestötietojärjestelmästä, kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päivittää väestötietojärjestelmästä tiedostojaan ja tarkistaa rekisteröitäviksi ilmoitettujen henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päivittää rahanpesun valvontarekisterin tietoja kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä.

7 luku

Valvonta

1 §

Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

4) Lupa- ja valvontavirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14, 16—18 ja 20—26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.

1 a §

Asianajajayhdistyksen vuosikertomus

Asianajajayhdistyksen on laadittava vuosikertomus, jossa kerrotaan asianajajayhdistyksen:

1) 8 luvun nojalla Lupa- ja valvontavirastolle tekemät esitykset seuraamusten määräämiseksi;

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen rikemaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

2 §

Julkinen varoitus

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen julkisen varoituksen määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

3 §

Seuraamusmaksu

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen seuraamusmaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruudesta, sovelletaan myös Lupa- ja valvontaviraston rahoituspalveluja tarjoavalle yritykselle määräämään seuraamusmaksuun, lukuun ottamatta, mitä 1 momentissa säädetään Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin kohdistuneiden rikkomusten ja laiminlyöntien huomioimisesta kokonaisharkinnassa.

7 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentuminen

Valvontaviranomainen ei saa määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta eikä Lupa- ja valvontavirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta, jos päätöstä ei ole tehty viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä Lupa- ja valvontavirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

8 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Lupa- ja valvontavirasto julkistaa myös asianajajayhdistyksen esityksestä määräämäänsä rikemaksua, julkista varoitusta tai seuraamusmaksua koskevan päätöksen. Julkistettavat tiedot eivät saa sisältää tietoja asianajajan asiakkaista tai muutoin sellaisia tietoja, joiden perusteella asiakkaan henkilöllisyys tosiasiallisesti paljastuu.

10 §

Asianajajayhdistyksen esitys Lupa- ja valvontavirastolle hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä

Edellä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle ja hänen apulaiselleen määrättävää rikemaksua, julkista varoitusta ja seuraamusmaksua koskeva asia tulee vireille Lupa- ja valvontavirastossa asianajajayhdistyksen esityksestä. Asianajajayhdistyksen on tehtävä Lupa- ja valvontaviraston kanssa yhteistyötä tutkinnan aikana ennen esityksen tekemistä.

Asianajajayhdistyksen on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle sen pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä asian ratkaisemiseksi välttämättömät lisätiedot.

Lupa- ja valvontaviraston on noudatettava viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 22 §:n mukaista salassapitovelvoitetta silloin, kun se käsittelee tietoja, joita koskee asianajajista annetulla lailla säädetty vaihteluvelvollisuus.

11 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättyistä seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot, jotka koskevat rahoituspalveluja tarjoavia yrityksiä. Finanssivalvonnan on toimitettava tiedot edelleen Euroopan pankkiviranomaiselle.

9 luku

Erinäiset säännökset

3 §

Valvontaviranomaisten ja asianajajayhdistyksen kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä tietojenvaihto

Finanssivalvonta ja Lupa- ja valvontavirasto voivat käyttää tämän lain nojalla vastaanotettua salassa pidettävää tietoa, joka koskee luotto- tai rahoituslaitosta taikka rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä, vain:

- 1) luotto- ja rahoituslaitoksen taikka rahoituspalvelua tarjoavan yrityksen valvonnassa;
- 2) oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä, jossa haetaan muutosta tai oikaisua Finanssivalvonnan tai Lupa- ja valvontaviraston tekemään päätökseen;
- 3) luotto- ja rahoituslaitosta sekä rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä koskevan lainsäädännön nojalla vireillä olevassa oikeudenkäynnissä.

3 b §

Tietojen toimittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan ja Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle kaikki tiedot, joita se tarvitsee rahanpesudirektiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseen.

6 §

Määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta ja Lupa- ja valvontavirasto voivat antaa määräyksiä valvomansa ilmoitusvelvollisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen